

ΣΥΣΠΕΙΡΩΣΗ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΩΝ

Ανακοίνωση της Πανελλαδικής Συνδιάσκεψης

Το Σαββατοκύριακο 7 & 8 Νοεμβρίου 2009, έγινε στο Πολυτεχνείο η Πανελλαδική Συνδιάσκεψη της Συσπείρωσης Πανεπιστημιακών. Η συνδιάσκεψη στέφθηκε με επιτυχία εφόσον συμμετείχαν ενεργά πάνω από 60 μέλη της Συσπείρωσης από όλες σχεδόν τις πανεπιστημιακές πόλεις της Ελλάδας (Θράκη, Θεσσαλονίκη, Δυτική Μακεδονία, Ιωάννινα, Θεσσαλία, Αιγαίο, Αθήνα, Πάτρα και Κρήτη). Οι εργασίες της συνδιάσκεψης ήσαν αφιερωμένες στον απολογισμό της περιόδου που πέρασε καθώς και στον προγραμματισμό της δραστηριότητάς μας.

Στο σκέλος του απολογισμού, η συζήτηση εστιάστηκε στα αίτια της υποχώρησής μας, από το όγδοο Συνέδριο της ΠΟΣΔΕΠ και τη νίκη του άρθρου 16, στο ένατο, όπου επικράτησε η συμμαχία ΚΙΠΑΝ-ΑΡΜΕ, ενώ εμείς είχαμε ελαφριά αριθμητική μείωση των δυνάμεων μας με αποτέλεσμα να αλλάξει η πλειοψηφία. Κοινή διαπίστωση ήταν ότι, εκτός από την επίθεση των αντιπάλων που συνεπικουρούνταν από τα ΜΜΕ, διαπράξαμε και εμείς πολιτικά λάθη από τα οποία οφείλουμε να διδαχθούμε. Η αντιπαράθεσή μας με τον τεχνοκρατικό «εκσυγχρονισμό» και τον κυβερνητικό συνδικαλισμό μόνον έτσι μπορεί να πετύχει.

Στο σκέλος του προγραμματισμού, **επιβεβαιώθηκαν οι βασικές θέσεις της Συσπείρωσης όπως τις είχαμε επεξεργασθεί στο 9^ο Συνέδριο της ΠΟΣΔΕΠ**, πέρσι την άνοιξη, πάνω στα προβλήματα των πανεπιστημιακών και των πανεπιστημίων, ενώ προχωρήσαμε στην επικαιροποίησή τους. Επιβεβαιώθηκε επίσης ότι πρέπει να επιδιώξουμε την ενότητα με τις άλλες συνιστώσες του εκπαιδευτικού κινήματος, χωρίς αυτό να σημαίνει αυτόματη συμφωνία με μορφές πάλης στις οποίες διαφωνούμε. Εντοπίσαμε τα θέματα που χρειάζονται άμεση αντιμετώπιση και διατύπωση αιτημάτων (τα οποία εκτίθενται στη συνέχεια), καθώς και θέματα γενικότερης εμβέλειας στα οποία χρειάζεται εμβάθυνση του προβληματισμού μας (όπως η αναβάθμιση των σπουδών σε όλες τις εκπαιδευτικές βαθμίδες και το συναφές θέμα της πρόσβασης στην ανώτατη εκπαίδευση, η σύνδεση έρευνας και εκπαίδευσης, το περιεχόμενο των σπουδών, και άλλα, μεταξύ των οποίων και πτυχές από τις ενότητες που αναπτύσσονται παρακάτω). Ο προβληματισμός αυτός, ξεκινώντας από τα μέλη της Συσπείρωσης, ελπίζουμε ότι θα αγγίξει πολλούς συναδέλφους, και ιδίως τους νεότερους.

Για το λόγο αυτό υιοθετήθηκε και ένα ευέλικτο οργανωτικό σχήμα, με εκπροσώπηση των περισσότερων πανεπιστημιακών πόλεων, που θα επιτρέπει τον συντονισμό των κατά τόπους Συσπειρώσεων, τη διενέργεια κεντρικών εκδηλώσεων, και τη διακίνηση της πληροφόρησης.

Η συνδιάσκεψη εκτίμησε ότι η παράταξη μας τα τελευταία χρόνια συνέβαλε καιρια στην ενδυνάμωση του πανεπιστημιακού κινήματος, αποκαλύπτοντας την επίθεση του νεοφιλελευθερισμού ενάντια στο Δημόσιο Ακαδημαϊκό Πανεπιστήμιο και πρωτοστατώντας στην αντίσταση προς αυτές τις επιθέσεις.

Εκτιμά ότι και στις σημερινές συνθήκες η παρουσία της Συσπείρωσης είναι κρίσιμη και η δράση της συνιστά αναγκαίο όρο για την προάσπιση της ακαδημαϊκής λειτουργίας των ΑΕΙ.

Γνωρίζουμε ότι για να προχωρήσουν αυτά που θέλουμε χρειάζονται αγώνες. Και για να αγωνιστούν οι άνθρωποι πρέπει να ξέρουν για τι αγωνίζονται και να πιστεύουν ότι αξίζει τον κόπο.

Εργασιακές σχέσεις στο πανεπιστήμιο

1) Η Συσπείρωση Πανεπιστημιακών επισημαίνει ότι στο χώρο του Πανεπιστημίου πολλαπλασιάζονται οι «ευέλικτες» μορφές εργασίας και ο αριθμός των εργαζομένων που απασχολούνται με τις μορφές αυτές. Οι «ευέλικτες» μορφές εργασίας εμφανίζονται και διευρύνονται σε όλους τους τομείς δραστηριότητας των Πανεπιστημίων: διδασκαλία (407), έρευνα (χρησιμοποίηση ερευνητικού προσωπικού ορισμένου χρόνου καθώς και κακοπληρωμένων ή άμισθων μεταπτυχιακών φοιτητών), βιβλιοθήκες και κέντρα υποστήριξης Η/Υ (μεγάλο ποσοστό συμβασιούχων), διοίκηση και βοηθητικές υπηρεσίες όπως καθαρισμός και φύλαξη (συμβάσεις ορισμένου χρόνου αλλά και ανάθεση έργου σε ιδιωτικές εταιρείες που χρησιμοποιούν ενοικιαζόμενο και υποαμειβόμενο προσωπικό). Οι συνέπειες της επέκτασης αυτών των μορφών εργασίας είναι δυσμενείς, τόσο για τους εργαζόμενους, όσο και για την ποιότητα των προσφερόμενων υπηρεσιών.

2) Όσον αφορά τους συμβασιούχους Π.Δ. 407, το σημερινό καθεστώς είναι απαράδεκτο διότι πολλαπλασιάζονται τα φαινόμενα μειωμένης αμοιβής, έλλειψης ασφάλισης ή/και ημερών αδειάς, με το σπάσιμο των συμβάσεων σε κλάσματα θέσης, μέχρι και στέρηση δεδουλευμένων λόγω γραφειοκρατικών εμπλοκών. Απαιτούμε οι συνάδελφοι να λάβουν πλήρη αμοιβή για το έργο που έχουν προσφέρει, σε αντιστοιχία δηλαδή, με το εξάμηνο που έχουν εργασθεί, και όχι με βάση τις συμβάσεις που έχουν υποχρεωθεί να αποδεχθούν – και την ευθύνη για αυτό την έχουν και το Υπουργείο αλλά και τα διοικητικά όργανα των Ιδρυμάτων. Υπενθυμίζουμε την πάγια θέση μας ότι πρέπει να καταργηθεί η πρακτική να καλύπτονται πάγιες διδακτικές ανάγκες από 407 και να προκηρυχθούν οι αντίστοιχες θέσεις ΔΕΠ, και ότι μέχρι τότε τους θεωρούμε συναδέλφους και υπερασπιζόμαστε τα αιτήματά τους – εξάλλου χάρη στη δική μας επιμονή έγινε δυνατή η εγγραφή τους στους συλλόγους ΔΕΠ.

3) Απαιτούμε τον άμεσο διορισμό των μελών ΔΕΠ που χρονίζουν στο Υπουργείο Παιδείας, παρά το γεγονός ότι έχει ολοκληρωθεί η ουσιαστική διαδικασία εκλογής τους και ο έλεγχος νομιμότητας και που ανέρχονται σε πολλές εκατοντάδες (το Υπουργείο δεν ήταν σε θέση να δώσει ακριβή αριθμό).

4) Για το διοικητικό, τεχνικό και βοηθητικό προσωπικό όπως και για το προσωπικό των βιβλιοθηκών και των εργαστηρίων ζητούμε την προκήρυξη και βέβαια την πλήρωση μόνιμων θέσεων αλλά και συμβάσεων αορίστου χρόνου για τους εργαζόμενους μετανάστες. Μόνον, έτσι, η χρόνια, πλέον, δυσλειτουργία του ελληνικού πανεπιστημίου μπορεί να θεραπευθεί.

5) Ως προς τα μισθολογικά, εμμένουμε στις θέσεις που έχουμε καταθέσει στο ένατο Συνέδριο, με άμεση προτεραιότητα τη βελτίωση των αποδοχών των χαμηλών βαθμίδων.

Δημοκρατία, ακαδημαϊκότητα, αξιοπρέπεια των πανεπιστημιακών

1) Η Συσπείρωση Πανεπιστημιακών θεωρεί ότι η πορεία προς ένα δημοκρατικό δημόσιο πανεπιστήμιο που θα παράγει αξίους επιστήμονες, και που σηματοδοτήθηκε από την κατάργηση της έδρας (και τους αγώνες που προηγήθηκαν και ακολούθησαν), έχει αυτή τη περίοδο ανακοπεί. Τόσο η κυριαρχία του νεοφιλελευθερισμού, ο οποίος προϋποθέτει τον ελιτισμό (εφόσον θεμελιακό του δόγμα είναι ότι μόνον λίγοι «ικανοί» μπορούν να οδηγούν τις κοινωνίες), όσο και η γενίκευση των πελατειακών σχέσεων και η άνοδος του ατομικισμού εις βάρος της συλλογικής δράσης στο σύνολο της κοινωνίας, οδήγησαν στην παλινόρθωση σχέσεων εξάρτησης μέσα στο πανεπιστήμιο.

2) Ο ρόλος των αλληπάλληλων θεσμικών αλλαγών που βαρύνδουπα ονομάζονται «μεταρρυθμίσεις», έχει συντείνει στη μείωση της δημοκρατίας και της ακαδημαϊκότητας, τόσο άμεσα όσο και έμμεσα. Έμμεσα, διότι η πληθώρα των γραφειοκρατικών διατάξεων υποχρεώνει τους συναδέλφους να αφιερώνουν πολύτιμο χρόνο σ' αυτές, εις βάρος του ουσιαστικού τους έργου, διδακτικού και ερευνητικού (χώρια το πρόσθετο βάρος στις υπηρεσίες). Άμεσα, διότι δημιουργούν κέντρα εξουσίας και προνομίων, βοηθώντας έτσι στην αναπαραγωγή κλικών: η χρήση του ελέγχου νομιμότητας των εκλογών από τον Πρύτανη, έχει συχνά χρησιμοποιηθεί ως μέσο εδραίωσης πελατειακών σχέσεων. Απέναντι σ' αυτά τα φαινόμενα, που πλήττουν κυρίως τους νέους συναδέλφους αλλά όχι μόνο, απαιτούμε ενίσχυση του ρόλου των συλλογικών οργάνων, διαφάνεια, δημοσιότητα και δημοκρατικό έλεγχο. Έχοντας υπόψη ότι και καλύτερη θεσμική θωράκιση μπορεί να καταστρατηγηθεί εάν οι συνάδελφοι δεν τη στηρίζουν.

3) Επίθεση στο δημοκρατικό πανεπιστήμιο επιχειρείται επίσης από εξωτερικούς παράγοντες, είτε συλλήβδην, απαξιώνοντας τα ιδρύματα, το έργο που παράγουν, το πανεπιστημιακό άσυλο ως πηγή κάθε ανομίας, είτε, αντίθετα στοχοποιώντας συναδέλφους για συνδικαλιστική δραστηριότητα, ή ακόμη για εκτέλεση καθηκόντων με τρόπο που δεν εγκρίνει η δικαστική εξουσία. Πρόσφατα παραδείγματα αποτελούν αφενός η παραγγελία σε εισαγγελέα του Βόλου να εξετάσει κατά πόσον ένας πρόεδρος τμήματος πρέπει να διωχθεί επειδή δεν κατάρτισε κατάλογο απεργών, αφετέρου η συνεχιζόμενη δίωξη στους συναδέλφους της Κρήτης, οι οποίοι διώκονται επειδή υπέγραψαν εντάλματα πληρωμής εκτελώντας αποφάσεις Συγκλήτου (υπόθεση των «καταλογισμών») και έχουν κληθεί να καταβάλουν υπέρογκα ποσά από την τσέπη τους. Η δίωξη αυτή μάλιστα επιδεινώνεται πρόσφατα, καθώς οι συνάδελφοι καλούνται πλέον σε ανάκριση για ποινική δίωξη στις 16-17 Νοέμβρη.

4) Θεωρούμε πως η αλληλεγγύη σε συναδέλφους που διώκονται, είτε από εξωτερικούς παράγοντες είτε από πανεπιστημιακές φεουδαρχίες είναι καθήκον όλων μας.

Η Παιδεία δημόσιο αγαθό

1) Η Συσπείρωση Πανεπιστημιακών επαναλαμβάνει τη θέση της ότι η Παιδεία αποτελεί δημόσιο αγαθό και όχι εμπόρευμα και ότι είναι υποχρέωση της Πολιτείας να την παρέχει δωρεάν σε όλες τις βαθμίδες, όπως επιτάσσει και το άρθρο 16 του Συντάγματος.

2) Αντιτίθεται στη λειτουργία ιδιωτικών πανεπιστημίων, με οποιαδήποτε ονομασία, και θεωρεί ότι το επιχείρημα του «υγιούς ανταγωνισμού» που από πολλούς προβάλλεται, είναι όχι απλώς αστήριχτο, αλλά και διαψεύδεται από τη μέχρι τώρα ευρωπαϊκή εμπειρία.

3) Θεωρεί ότι η εναρμόνιση με την κοινοτική νομοθεσία πρέπει να γίνει με την αναφορά ότι τα θέματα Παιδείας είναι αρμοδιότητα των κρατών-μελών και την κατάργηση της δικαιόχρησης (franchising) σε θέματα Παιδείας: στο τελευταίο αυτό είχαμε προφορική βεβαίωση της υπουργού ότι κάτι τέτοιο δεν είναι νομικά εφικτό, αλλά δεν μας έχει δώσει το υλικό στο οποίο στηρίζει αυτή τη γνώμη. Είμαστε προφανώς αντίθετοι με την αδειοδότηση κάποιων «καλών» Κολλεγίων βάσει κάποιας τεχνοκρατικής «αξιολόγησης», θέση προς την οποία προσανατολίζονται τόσο το Υπουργείο, όσο και η σημερινή πλειοψηφία της ΠΟΣΔΕΠ.

4) Θεωρεί, αντίθετα, ότι η Πολιτεία οφείλει να ενισχύσει το Δημόσιο Πανεπιστήμιο, τόσο οικονομικά όσο και θεσμικά. Η νέα κυβέρνηση οφείλει να καταργήσει τους νόμους Γιαννάκου, τους οποίους ως αντιπολίτευση είχε καταψηφίσει. Ενδεικτικά, οφείλει να καταργήσει τα δίδακτρα όπου υπάρχουν (μεταπτυχιακά, Ανοικτό Πανεπιστήμιο), να βοηθήσει στην αναβάθμιση των ελληνικών πτυχίων, να πάψει να επιβάλλει γραφειοκρατικές αγκυλώσεις στα ΑΕΙ, να σταματήσει τον κατακερματισμό επιστημονικών αντικειμένων και ιδρυμάτων, να ενισχύσει τα περιφερειακά πανεπιστήμια με κοινωνική πολιτική, ώστε να μην είναι απωθητικά για τους φοιτητές και τις οικογένειές τους.

Τα πρόσφατα φαινόμενα ένοπλης βίας και η στάση της ΠΟΣΔΕΠ

1) Η Συσπείρωση Πανεπιστημιακών θεωρεί ότι τα πρόσφατα φαινόμενα ένοπλης βίας, όπως η επίθεση στο αστυνομικό τμήμα της Αγίας Παρασκευής, δεν αποτελούν πολιτική απάντηση στην κρατική καταστολή και είναι καταδικαστέα.

2) Βρισκόμαστε μπροστά σε μία κλιμάκωση των φαινομένων βίας στην κοινωνία μας. Οι διανοούμενοι, και μάλιστα οι πανεπιστημιακοί και τα συλλογικά τους όργανα, οφείλουν να αναδείξουν τα αίτια αυτών των φαινομένων. Τόσο η εξήγησή τους μόνον ως πόλεμο μυστικών υπηρεσιών, όσο και ο απλός εστιασμός στα πρόσωπα των δραστών, εφόσον περιορίζονται στα συμπτώματα χωρίς να ζητούν τις βαθύτερες αιτίες, είναι τελείως άχρηστα και συχνά εξυπηρετούν άλλες σκοπιμότητες. Αντίθετα, αυτές οι αντιλήψεις, κυρίαρχες στη σημερινή κοινωνία του θεάματος, διαιωνίζουν τα φαινόμενα και συσκοτίζουν τους παράγοντες που τα προκαλούν.

3) Δυστυχώς, το προεδρείο της ΠΟΣΔΕΠ, χωρίς να συγκαλέσει τα όργανα (Εκτελεστική Γραμματεία και Διοικούσα Επιτροπή), καλεί σε συνδιοργάνωση διαδήλωσης εναντίον της τρομοκρατίας, λειτουργώντας στην παραπάνω λογική. Επιπλέον, ούτε σαφές πολιτικό πλαίσιο προτείνεται, ούτε έχει νόημα να αναχθούν σε συνομιλητές άτομα τα οποία δεν επιδιώκουν καν κοινωνική νομιμοποίηση. Επομένως, η πρόταση μας βρίσκει αντίθετους.

4) Επισημαίνουμε επίσης, ότι για πολλοστή φορά, η σημερινή ηγεσία της ΠΟΣΔΕΠ αποφασίζει χωρίς να συγκαλέσει τα όργανα των οποίων έχει την ευθύνη, χωρίς καν να ζητήσει την άποψη της μειοψηφίας έστω και δια περιφοράς. Δείχνει έτσι την έμπρακτη περιφρόνησή της για τις δημοκρατικές διαδικασίες και τον διάλογο, για τα οποία φραστικά κόπτεται.